

Załącznik Nr 1
do Uchwały Nr XIII/ 86 / 2015
Rady Miejskiej w Prabutach
z dnia 28 października 2015 roku

**STRATEGIA ROZWOJU
MIASTA I GMINY PRABUTY
NA LATA
2015 - 2030**

WSTĘP

Strategia jest dokumentem, który wskazuje kierunki, do jakich powinna zmierzać gmina, aby osiągać stały, zrównoważony rozwój, a jej mieszkańcy korzystając z tego rozwoju tworzyli zwartą lokalną społeczność.

Jej celem jest wskazanie obszarów w jakie należy kierować środki i koncentrować wysiłki, aby poprawnie funkcjonować i rozwijać się w przyszłości. Opracowanie Strategii stwarza platformę do współdziałania wszystkim zainteresowanym podmiotom, głównym uczestnikom życia publicznego mającego na celu wypracowanie przyszłości, odpowiadającej ich potrzebom.

Konsultacje społeczne w sprawie Strategii odbywały się czterokrotnie:

1. Ocena i podsumowanie Strategii na lata 1997 – 2015 – 19.09.2014
2. Panel Nowoczesna Gospodarka – 14.10.2014
3. Panel Atrakcyjna Przestrzeń – 15.10.2014
4. Panel Aktywni Mieszkańcy 16.10.2014

Ramy czasowe Strategii Rozwoju Miasta i Gminy Prabuty określone zostały na lata 2015 – 2030.

1. CHARAKTERYSTYKA GMINY

Położenie, powierzchnia, ludność

Miasto i Gmina Prabuty położona jest w południowo – wschodniej części województwa pomorskiego. Całkowita powierzchnia gminy wynosi 197,2 km². Administracyjnie razem z wiejskimi gminami : Sadlinki, Ryjewo, Gardeja, Kwidzyn oraz Miastem Kwidzyn stanowimy powiat kwidzyński w województwie pomorskim. Sąsiadujemy z gminami: Kwidzyn, Gardeja, Kisielice, Susz, Stary Dzierżoń, Mikołajki Pomorskie, Ryjewo.

Miasto i Gmina Prabuty oraz pozostałe gminy powiatu kwidzyńskiego znajdują się w strefie oddziaływania gospodarczego miasta Kwidzyn, które jest stolicą

powiatu. Wschodnia granica gminy jest jednocześnie częścią granicy między województwem pomorskim i województwem warmińsko-mazurskim.

Na terenie Miasta i Gminy Prabuty (01.01.2014) zamieszkuje 13 278 osoby, w tym w mieście Prabuty - 8802 osób. Na terenach wiejskich (20 sołectw) – 4476 osób.

Ludności w mieście i gminie Prabuty w latach 2009 – 2013

Pozycja	ROK				
	2009	2010	2011	2012	2013
Miasto Prabuty	8840	8832	8792	8753	8802
Gmina Prabuty	4655	4620	4589	4544	4476
razem	13495	13420	13381	13297	13278

Środowisko przyrodnicze

Gmina Prabuty położona jest na styku Pojezierza Iławskiego z Doliną Dolnej Wisły, na terenach o niekwestionowanych walorach krajobrazowych. Od północy graniczymy z Żuławami Wiślanymi a od wschodu z Pojezierzem Olsztyńskim. Granicę południową stanowi Pojezierze Chełmińskie i Brodnickie. Na terenie gminy leży 5 jezior z największym, o powierzchni 788 ha jeziorem Dzierzgoń oraz przepływa rzeka Liwa.

W gminie Prabuty występują następujące formy ochrony przyrody:

Rezerваты Przyrody:

„Jezioro Liwieniec”- rezerwat o pow. 82,8 ha utworzony w 1967 r. dla ochrony ptactwa wodno-błotnego i miejsc gniazdowania łabędzia niemego oraz kolonii lęgowych mewy śmieszki.

Obszary Chronionego Krajobrazu:

„Obszar Chronionego Krajobrazu Jeziora Dzierzgoń” – o pow. 5 630 ha (w tym 1 603 ha na terenie gminy Prabuty). Elementami krajobrazowymi tego obszaru są niecki jezior rynnowych Dzierzgoń i Balewskiego wraz z terenami przyjeziornymi oraz dwa kompleksy leśne.

„Obszar Chronionego Krajobrazu Rzeki Liwy” – o pow. 5 397 ha (w tym 1 213 ha na terenie gminy Prabuty). Fragment Pojezierza Iławskiego obejmujący dolinę Liwy.

„Morawski Obszar Chronionego Krajobrazu” – o pow. 2 909 ha. Fragment pojezierza Iławskiego o łagodnych wzgórzach morenowych, wokół zespołu tzw. Jezior Morawskich. Są to tereny o dużych wartościach turystyczno – rekreacyjnych.

Pomniki przyrody:

Na terenie gminy Prabuty ustanowiono 26 pomników przyrody.

W systemie krajowej sieci ekologicznej Econet duża część gminy położona jest w obrębie korytarza ekologicznego o międzynarodowym znaczeniu.

Turystyka

Pojezierze Iławskie i Dolne Powiśle to wyjątkowo atrakcyjny teren sprzyjający różnym formom turystyki i rekreacji, szczególnie turystyki aktywnej. Duża ilość jezior, Wisła, Nogat, Liwa, rozległe kompleksy leśne, bogate dziedzictwo kulturowe i historyczne, stale poprawiająca się baza noclegowa i gastronomiczna stwarzają dogodne warunki do organizacji wypoczynku i aktywnego spędzenia czasu. Naturalne warunki krajobrazowo – przyrodnicze, ciekawe zabytki, bliskość zespołów historycznych najwyższej klasy (Malbork, Gniew), dobre połączenia komunikacyjne oraz zagospodarowane w ostatnich latach tereny przy jeziorach Dzierżoń i Sowica, są gwarantem dużego zainteresowania turystów naszym regionem. Dużą popularnością na naszym terenie cieszy się turystyka rowerowa i piesza (oznakowane szlaki turystyczne i ścieżki rowerowe), sporty wodne w tym windsurfing na jeziorze Dzierżoń oraz rozwijająca się turystyka kajakowa wykorzystująca walory rzeki Liwy.

Infrastruktura techniczna

Komunikacja

Układ komunikacyjny gminy tworzy dogodnie rozlokowana sieć dróg.

Drogi:

- wojewódzkie o łącznej długości ok. 42 km;

- nr 520 Prabuty – Kamieniec,
- nr 521 Kwidzyn – Prabuty – Susz – Iława,
- nr 522 Górki (Mikołajki Pomorskie) – Prabuty – Trumieje – Kisielice (Sobiewola)
- powiatowe o łącznej długości 52,5 km,
 - nr 3206G Prabuty – Orkusz – Trzciano,
 - nr 3223G Kołodzieje – Pólko – (Babięty),
 - nr 3211G Obrzynowo – (Bronowo),
 - nr 3145G Obrzynowo – Jakubowo – Pachutki,
 - nr 3147G Antonin – Rodowo – (Stążki),
 - nr 3215G Rodowo – Górowychy – Popówko,
 - nr 3114G Trumiejki – Grodziec – (Pławty),
 - nr 3143G Kamienna – Gdakowo – (Wilczewo),
 - nr 3146G Jakubowo – (Dworek),
 - nr 3221G Grodziec – (Jawty),
 - nr 3218G Raniewo – Kleczewo – Stary Kamień,
- gminne o łącznej długości 114 km, w tym 20,6 km to drogi miejskie.

Ogółem w gminie jest ponad 208 km dróg. Ich ogólny stan techniczny określa się jako zły, jest to obszar wymagający znacznych nakładów i podjęcia pilnych działań.

Przez teren gminy przebiegają dwie **linie kolejowe**:

Linia kolejowa Warszawa – Gdynia (linia nie obsługuje obszarów wiejskich, z wyjątkiem przystanku osobowego w Gdakowie), obecnie w generalnej przebudowie. Po zakończeniu prac modernizacyjnych będzie stanowiła bardzo wygodne i szybkie połączenie z Gdynią i Warszawą. Linia o dużym znaczeniu gospodarczym (główna kolejowa magistrala transportowa północ – południe)

Linia Kwidzyn – Prabuty, tylko dla ruchu towarowego.

System zaopatrzenia miasta i gminy w wodę.

Zarządcą sieci wodociągowej jest firma PEWiK sp. z o.o. w Prabutach, w której 100 % udziałów posiada Miasto i Gmina Prabuty.

Obecnie, po modernizacji SUW Prabuty i budowie kilku wodociągów wiejskich system zaopatrzenia w wodę zapewnia jej dostawy do 99,8% odbiorców i nie wymaga dalszej rozbudowy. Należy jednak uwzględnić potrzebę modernizacji stacji uzdatniania wody w Sypanicy i podjąć decyzję dotyczącą rozwiązania zagadnienia jakości i dostaw wody w Pałatykach i Grażymowie. Mając na celu podnoszenia jakości wody i utrzymania prawidłowego ciśnienia w Prabutach, należy stopniowo rozpocząć wymianę przestarzałych rur na nowe.

Sieć kanalizacyjna

Zarządcą sieci kanalizacyjnej jest firma PEWiK sp. z o.o. w Prabutach.

Sieć kanalizacyjna zapewnia odbiór ścieków od około 98% obiektów na terenie miasta. Na terenie wiejskim do sieci odbierane są ścieki w Kleczewie i Raniewie. W Grodźcu zbudowano lokalną sieć zbierającą ścieki do kontenerowej oczyszczalni, a w Półku Pomorskim ścieki zbierane są w zbiornikach bezodpływowych. W niektórych częściach miasta funkcjonuje jeszcze kanalizacja ogólnospławna. W najbliższym czasie należy przeprowadzić modernizację i rozbudowę oczyszczalni ścieków w Prabutach oraz rozdzielenie sieci kanalizacyjnej i burzowej. Na obszarach wiejskich ze względów ekonomicznych nie planuje się budowy sieci kanalizacyjnej. Należy rozważyć możliwości stworzenia systemu wsparcia budowy przydomowych oczyszczalni ścieków na terenie wiejskim gminy.

System zasilania elektroenergetycznego zaspokaja potrzeby mieszkańców i zapewnia bezpieczeństwo zasilania. W systemie energetycznym należy uwzględnić planowe prace modernizacyjne. Zaopatrzenie w energię realizowane jest poprzez główną linię tranzytową GPZ 110/15 kV, przebiegającą w pobliżu miasta. W systemie energetycznym funkcjonują także dwie elektrownie wodne na rzece Liwie.

System gazu przewodowego jest realizowany poprzez gazociąg wysokiego ciśnienia a system zasilania składa się z trzech stacji redukcyjnych. Obecna długość sieci gazowej średniego i niskiego ciśnienia to ok. 24,25 km oraz 6,28 km przyłączy. Na terenie Prabuty z gazu przewodowego korzysta 1389 odbiorców indywidualnych i 41 odbiorców przemysłowych. W latach 2011 – 2013 ze względu na cenę gazu odnotowano tylko 1% przyrost odbiorców. PGNiG jest zainteresowana podłączeniem nowych odbiorców.

Centralne ogrzewanie, na obszarze miasta funkcjonuje system grzewczy obsługiwany przez centralną kotłownię na paliwa ekologicznie czyste. Kotłownie osiedlowe zlikwidowano i włączono w centralny system. Na obszarach wiejskich centralne ogrzewanie nie funkcjonuje w układzie systemowym, poza lokalnymi kotłowniami przy osiedlach popegeerowskich. Wymagana jest modernizacja kotłowni w pozostałych obiektach, budynkach wielorodzinnych i indywidualnych również z wykorzystaniem alternatywnych i ekologicznych źródeł energii.

System telekomunikacyjny

w mieście i gminie w wyniku dużej konkurencji operatorów zapewnia w dostateczny sposób dostęp do telefonii zarówno stacjonarnej jak i komórkowej. Modernizacji i rozbudowy wymaga infrastruktura internetowa, zwłaszcza na terenach wiejskich.

Gospodarka odpadami

funkcjonuje w oparciu o Zakładu Gospodarki Odpadami w Gilwie Małej, którego budowę współfinansowała Gmina Prabuty. ZGO w Gilwie Małej obsługuje miejscowości z całego terenu powiatu kwidzyńskiego i jego możliwości odbioru odpadów są wystarczające. Gmina Prabuty wprowadziła system segregacji odpadów, a obecne wielkości opłat zachęcają do jego prowadzenia.

Własność nieruchomości

Struktura własności gruntów na terenie miasta i gminy Prabuty¹

Właściciel	Powierzchnia (ha)	% powierzchni gminy
Osoby fizyczne	11 318	64,9
Skarb Państwa	7 228	21,2
Miasto i Gmina Prabuty	723	7,4
Pozostałe*	386	6,5

* kościoły, spółdzielnie, grunty we władaniu województw i powiatów

W użytkowaniu terenu największy odsetek powierzchni zajmują:

Teren	Powierzchnia (km²)	% powierzchni gminy
Użytki rolne	127,88	57,6
Użytki leśne	41,77	36,8
Wody i ciek wodne	14,55	3,7
Pozostałe	12,93	1,9

Zakład Gospodarki Mieszkaniowej w Prabutach zarządza prawie 50 000 m² (49 549 m²) mieszkań z czego 27 560 m² (55,62 %) właścicielami są osoby fizyczne. ZGM zarządza również prawie 4000 m² (3 931) m² lokali użytkowych z czego własnością osób fizycznych jest 1787 m². Gmina systematycznie zbywa lokale mieszkalne i użytkowe. Ilość sprzedanych lokali zależy od siły nabywczej mieszkańców i zamożności najemców. Spółdzielnia Mieszkaniowa w Prabutach posiada w swoich zasobach 27 238 m² mieszkań, w tym 12 940 m² w wyodrębnionej własności. Własnościowe lokatorskie prawo własności to 12 572 m², Lokatorskie prawo do lokalu to 3 607 m². Obiekty komunalne, należące do wspólnot jak również budynki spółdzielni mieszkaniowych oraz budynki indywidualne są stopniowo odnawiane. Jednak w znacznej większości wymagają modernizacji zarówno w kwestii termomodernizacji, jak i poprawy stanu technicznego, estetyki elewacji i wymiany części urządzeń sieciowych (mediów). Obecnie na przydział mieszkań socjalnych oczekuje 37 rodzin - 114 osób, a na przydział lokali mieszkalnych 57 rodzin - 163 osób.

Stan obiektów dziedzictwa kulturowego

Spośród obiektów objętych ochroną prawną (wpisem do rejestru zabytków) najistotniejsze znaczenie dla tożsamości miasta mają pozostałości okresu średniowiecznego (7 obiektów), z czasów nowożytnych ochrona prawna obejmuje jedynie 4 obiekty - co nie odzwierciedla rzeczywistych walorów kulturowych miasta. Znaczna część terenu miasta i gminy objęta jest ochroną planistyczną w postaci stref ochrony konserwatorskiej A, B, E, K, W i OW; oznacza to wysokie walory kulturowe, które należy wykorzystać przy promocji. Na szczególną uwagę zasługują oprócz starego miasta fragmenty średniowiecznych przedmieść objęte ochroną konserwatorską A, a także bardzo dużo terenów objętych ochroną konserwatorską B (prawie cała zabudowa

historyczna w mieście), pozostałe fragmenty miasta objęte są ochroną krajobrazu K; ponadto stare miasto objęte jest ochroną archeologiczną W, a wszystkie pozostałe tereny obserwacją archeologiczną OW; specyficzną rolę ochronną pełni strefa ochrony ekspozycji E dla starego miasta łącznie z przedmieściami kwidzyńskim i kisielickim. Bardzo ważną rolę w przestrzeni miasta odgrywają historyczne założenia zieleni, w tym parki, skwery, cmentarze oraz zieleń na stokach wokół starego miasta.

Na szczególną uwagę zasługuje 11 wsi historycznych objętych ochroną konserwatorską B, z których większość posiada zachowane w całości układy ruralistyczne, pozostałe wsie historyczne zachowały się w stanie zniekształconym bądź zdegradowanym i objęte są ochroną krajobrazu K. Dodatkowo możemy wyróżnić elementy środowiska historycznego objęte ochroną prawną (wpisem do rejestru zabytków): 4 kościoły (w Obrzynowie, Rodowie, Gdakowie i Trumiejkach).

Ważniejsze obiekty zabytkowe na terenie Miasta i Gminy Prabuty:

- kościół gotycki tzw. katedra (XIV w.),
- gotycki kościół zw. kościółkiem polskim (XIV w.),
- wodociągi miejskie na terenie starego miasta (XVIII w.),
- fragmenty murów obronnych (XIV w.),
- gotycka Brama Kwidzyńska (XIV w.),
- gotycki układ urbanistyczny (XIII w.),
- domy mieszkalne (XVIII, XIX w.),
- fontanna Rolanda (pocz. XX w.)
- wieś Gdakowo: barokowy kościół (XVIII w.).
- wieś Obrzynowo: kościół (XIV w.) oraz dwie chałupy w tym jedna podcieniowa.
- wieś Rodowo: kościół (XVIII w.).
- wieś Trumiejki: kościół filialny (XVIII w.)

Wszystkie wymienione obiekty mimo, że w ostatnich latach wykonano prace konserwatorskie polegające na naprawie pokryć dachowych, murów i odprowadzono wody gruntowe, w dalszym ciągu wymagają wielu nakładów i specjalistycznej opieki konserwatorskiej.

Gospodarka

W gminie Prabuty dominującą branżą produkcji jest rolnictwo, przemysł drzewny, metalowy i działalność usługowa. Na terenie gminy funkcjonuje 743 gospodarstw rolnych.

Na terenie gminy Prabuty zarejestrowanych jest 1074 podmioty gospodarcze, z czego w poszczególnych sektorach wielkości te kształtują się następująco:

Ilość podmiotów gospodarczych na terenie miasta i gminy Prabuty *

Podmioty gospodarki narodowej wg sektorów własności i form prawnych	Gmina Prabuty
Podmioty gospodarki narodowej ogółem	1074
Sektor publiczny ogółem	60
Sektor publiczny i samorządowe jednostki prawa budżetowego	16
Sektor publiczny - spółki handlowe	2
Sektor prywatny ogółem	1014
Sektor prywatny - spółki handlowe	29
Sektor prywatny -spółki handlowe z udziałem kapitału zagranicznego	3
Spółdzielnie	10
Fundacje	1
Stowarzyszenia i organizacje społeczne	22
Osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą	793

* dane wg Głównego Urzędu Statystycznego w Gdańsku, za 2013r .)

Główni pracodawcy na terenie miasta i gminy Prabuty to:

- Szpital Specjalistyczny w Prabutach
- Orbit One
- WH Technologies

- Zakład Usług Wielobranżowych Krzysztof Strzeleczyk; transport, usługi budowlano drogowe
- Zakład Hydrauliki Okrętowej „Hydroster”
- „Unimech” sp. z o.o. Zakład Produkcyjny w Prabutach; przemysł metalowy
- Przedsiębiorstwo Produkcyjno Usługowo-Handlowe „PAL-POL”; przemysł drzewny
- Zakład Produkcyjno-Handlowy „ARO”; przemysł papierniczy
- BGW Sp. z o.o.
- Medicus
- Jednostki administracji publicznej

Główne zidentyfikowane problemy gospodarcze to:

- Recesja gospodarcza w kraju,
- Odływ młodej, wykwalifikowanej kadry do większych ośrodków miejskich,
- Zbyt mało środków inwestycyjnych przeznaczonych na rozwój podstawowej infrastruktury technicznej i społecznej,
- Duży udział sfery budżetowej w gospodarce gminy,

Sfera społeczna

Struktura wieku ludności na terenie miasta i gminy Prabuty na koniec 2013:

- grupa ludności w wieku przedprodukcyjnym: 2790 osób 21,02 % populacji mieszkańców
- grupa ludności w wieku produkcyjnym: 8537 osób 64,29 % populacji mieszkańców
- grupa ludności w wieku poprodukcyjnym: 1954 osoby 14,72 % populacji mieszkańców

W ostatnich latach zauważana jest tendencja zmniejszania się ilości osób w wieku przedprodukcyjnym na rzecz wieku poprodukcyjnego.

Na koniec 2013 roku w gminie Prabuty odnotowano 122 urodzenia i 127 zgony. Przyrost naturalny w naszej gminie na 1000 mieszkańców jest ujemny i wynosi – 0,4.

Stopa bezrobocia na terenie miasta i gminy Prabuty wynosiła około 18 % na koniec 2013 i była większa od średniej w województwie pomorskim, która wynosiła 13,3 % i w powiecie kwidzyńskim 17,8%. Ogółem na koniec 2013 r. na terenie miasta i gminy Prabuty bez pracy pozostawało około 1000 osób (zarejestrowanych w PUP).

W zakresie bezpieczeństwa publicznego² na terenie miasta i gminy Prabuty notowany jest nieznaczny spadek przestępstw, około 3,37 % w stosunku do okresu poprzedniego. Odnotowano także korzystny wskaźnik wykrywalności ogólnej, który ukształtował się na poziomie około 80, % w tym przestępstwa kryminalne około 65 %.

Z uwagi na to że, corocznie odnotowywana jest znaczna ilość wypadków samochodowych i zagrożeń pożarowych konieczne jest doposażenie i poprawa stanu technicznego sprzętu używanego przez policję oraz Ochotnicze Straże Pożarne na terenie miasta i gminy. Wskazana jest również poprawa bezpieczeństwa polegająca na zwiększeniu obsady Posterunku Policji w Prabutach.

Prowadzenie działalności w zakresie pomocy społecznej powierzono Miejsko Gminnemu Ośrodkowi Pomocy Społecznej w Prabutach. W 2013 roku pomocą społeczną objęto 1112 rodzin (3068 osób). Według przeprowadzonej analizy przez MGOPS w Prabutach wynika, że liczba rodzin i osób korzystających z pomocy ośrodka corocznie się zwiększa, a problem ubóstwa na terenie miasta i gminy najsilniej związany jest ze wzrostem liczby osób bezrobotnych bez prawa do zasiłku, w tym długotrwale bezrobotnych, bezradnością w sprawach opiekuńczo – wychowawczych, niepełnosprawnością i długotrwałą chorobą. Przyczyny obecnej sytuacji należy szukać w niskich kwalifikacjach zawodowych oraz niekorzystnym rynku pracy.

Podstawową grupą społeczną wymagającą wsparcia są osoby bezrobotne o niskich kwalifikacjach zawodowych z niepełnosprawnością i wykluczone społecznie. Notujemy coroczny wzrost liczby osób uzależnionych od alkoholu i z tym związaną przemoc w rodzinie. Wskazana jest dalsza profilaktyka i przeciwdziałanie patologiom i zagrożeniom zwłaszcza wśród młodzieży i grup dużego ryzyka.

System oświaty na terenie Miasta i Gminy Prabuty funkcjonuje poprzez pięć obwodów szkolnych, w mieście funkcjonują dwa przedszkola niepubliczne.

² Wg danych Posterunku Policji w Prabutach; (listopad 2014).

Obwód	Liczba dzieci (ogółem)	liczba oddziałów	Powierzchnia użytkowa (m ²)	liczba sal lekcyjnych	Pow. sali gimnastycznej (m ²)	Stołówka (obiady/dzień)	Pow. terenu przyszkolnego (m ²)
SP nr 2 Prabuty	597	27	4 317,60	31	44	207	15 378
Gimnazjum Prabuty	288	12	1492,8	13	704,63	45	8 138
SP Obrzynowo	84	7	421	7	brak	55	5 470
ZS Rodowo	171	10	684	10	148	42	1 000
ZS Trumiejki	204	10	885,9*	11*	499,73	144	6 500*

* łącznie z oddziałem przedszkolnym w miejscowości Kołodzieje

Aktualna sieć szkolnictwa podstawowego, gimnazjalnego ogólnie zaspokaja rzeczywiste zapotrzebowania społeczne. Zgodnie z prognozą demograficzną systematycznie zmniejsza się liczba dzieci w wieku szkolnym i niezbędnym będzie stałe dostosowanie sieci placówek oświatowych do zmian demograficznych i prawnych. Znaczącą potrzebą jest również kontynuacja prac remontowo – modernizacyjnych wewnątrz budynków połączona z rozbudową bazy - sportowej.

2. ZAŁOŻENIA DO STRATEGII ROZWOJU MIASTA I GMINY PRABUTY

Przy tworzeniu Strategii Rozwoju Miasta i Gminy Prabuty na lata 2015 -2030 przyjęto następujące założenia:

1. Należy doprowadzić do zrównoważonego rozwoju wszystkich obszarów gminy w oparciu o rozwój i powszechną dostępność mieszkańców gminy do infrastruktury technicznej, kulturalnej, sportowej, zdrowotnej, rekreacyjnej i wypoczynkowej oraz gminnych zasobów społecznych.
2. Gmina Prabuty posiada predyspozycje i możliwości do rozwoju różnych form małej i średniej przedsiębiorczości.
3. Podniesienie konkurencyjności gminy jest możliwe poprzez wzmocnienie istniejącej oferty inwestycyjnej gminy oraz uzupełnienie jej o nowe formy aktywności w obszarze turystyki.
4. Dla prawidłowego podejmowania decyzji strategicznych dla rozwoju gminy i zaspokojenia potrzeb jego mieszkańców konieczne jest prowadzenie monitoringu rodzących się zjawisk społecznych i istniejących problemów społecznych.

Pożądany obraz gminy składa się z następujących cech:

1. Mieszkańcy mają zapewnione źródła utrzymania i związaną z tym stabilizację i warunki wszechstronnego rozwoju. Gmina atrakcyjna dla mieszkańców, aby nie mieli potrzeby migrowania za granicę, do innych regionów czy miast w Polsce.
2. Gmina, która charakteryzuje się odpowiednio rozwiniętą i wyposażoną siecią infrastruktury, zapewniającą mieszkańcom jakość życia na odpowiednim poziomie.
3. Gmina, która jest atrakcyjna z punktu widzenia rozwoju przedsiębiorczości, stwarza warunki rozwoju zarówno lokalnym przedsiębiorstwom jak i firmą z zewnątrz.

3. MISJA ROZWOJU MIASTA I GMINY PRABUTY

Strategia, określa misję oraz cele główne do roku 2030. Jest to długookresowy plan działania, określający strategiczne cele rozwoju gminy, które są niezbędne dla realizacji przyjętych zamierzeń rozwojowych. Strategia stanowi podstawę do właściwego zarządzania gminą, do ubiegania się o środki zewnętrzne, zwłaszcza z Unii Europejskiej. Ustalenia zawarte w Strategii stanowią podstawę do prowadzenia przez władze gminy długookresowej polityki rozwoju społecznego i gospodarczego. Ponadto Strategia wskazuje, jakie są najważniejsze do rozwiązania problemy społeczne, gospodarcze, infrastrukturalne i ekologiczne, na których powinna być skoncentrowana uwaga Rady Miejskiej w przyjętym horyzoncie czasowym.

Misją Miasta i Gminy Prabuty jest zrównoważony rozwój poprzez działania na rzecz przedsiębiorczości, turystyki, aktywizacji społeczności lokalnej i dbałości o środowisko naturalne.

4. CELE I KIERUNKI ROZWOJU

Strategia wskazuje trzy cele strategiczne, mające charakter ogólny i określające pożądane stany docelowe w ujęciu problemowym. Są one konkretyzowane przez 9 celów operacyjnych oraz 34 kierunkach działania.

NOWOCZESNA GOSPODARKA	AKTYWNI MIEZKAŃCY	ATRAKCYJNA PRZESTRZEŃ
Silne podmioty gospodarcze	Rozwój samorządności	Ochrona i aktywne kształtowanie środowiska
Zrównoważony rozwój terenów wiejskich	Zwiększenie bezpieczeństwa publicznego	Wysoki poziom infrastruktury technicznej
Rozwój turystyki - Ekorozwój	Poprawa warunków życia mieszkańców gminy	
	Edukacja, kultura, sport i rekreacja	

Cel strategiczny 1.

NOWOCZESNA GOSPODARKA

Cele operacyjne

1.1. Silne podmioty gospodarcze

1.2. Zrównoważony rozwój terenów wiejskich

1.3. Rozwój turystyki – Ekorozwój

Cel operacyjny 1.1.

Silne podmioty gospodarcze

Kierunki działania:

1.1.1. Dobra promocja gminy

- Opracowanie planu promocji gminy
- Opracowywanie i aktualizowanie ofert inwestycyjnych dla przyszłych inwestorów i materiałów promocyjnych
- Kształtowanie pozytywnego wizerunku gminy w środkach masowego przekazu o zasięgu lokalnym i ponadlokalnym

1.1.2. Wspieranie rozwoju małej i średniej przedsiębiorczości na terenie gminy

- Przyznawanie ulg w postaci zwolnienia w podatku od nieruchomości dla inwestorów na terenie miasta i gminy
- Podejmowanie działań wspierających innowacyjność na terenie gminy oraz promocja postaw innowacyjnych

1.1.3. Plan zagospodarowania przestrzennego sprzyjający inwestycjom

- Opracowanie miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego dla terenów pod działalność gospodarczą, mieszkaniową
- Opracowanie planów zagospodarowania przestrzennego dla terenów pod działalność turystyczno- rekreacyjną

1.1.4. Uzbrojenie terenów

- Opracowanie projektów technicznych dotyczących uzbrojenia terenów wyznaczonych w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego

- Uzbrojenie terenów wyznaczonych w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego
- Przygotowanie terenów dla potencjalnych inwestorów

Cel operacyjny 1.2.

Zrównoważony rozwój terenów wiejskich

Priorytet 1

Rozwój i poprawa infrastruktury technicznej obszarów wiejskich

Kierunki działania:

1.2.1. Poprawa zaopatrzenia gospodarstw wiejskich w wodę, uzdatnianie wody, odprowadzanie i oczyszczanie ścieków

- Budowa wodociągu Prabuty - Grażymowo
- Budowa wodociągu Grażymowo – Pałatyki
- Budowa wodociągu Szramowo - Gonty
- Wymiana sieci wodociągowej w m. Stańkowo i Raniewo
- Modernizacja stacji uzdatniania wody w m. Sypanica
- Remont studni głębinowych SUW Sypanica
- Budowa oczyszczalni ścieków w m. Pólko Pomorskie
- Modernizacja sieci kanalizacyjnych
- Budowa kanalizacji Stańkowo - Prabuty
- Dofinansowanie z funduszu budowy przydomowych oczyszczalni ścieków i szamb na terenie wiejskim

1.2.2. Poprawa stanu dróg gminnych

- Pozyskiwanie środków zewnętrznych w celu budowy, modernizacji i remontów dróg ułatwiających komunikację w gminie oraz z sąsiednimi gminami w szczególności z ze stolicą powiatu – Kwidzynem.
- Opracowanie planu modernizacji i przebudowy dróg gminnych

- Realizacja planu modernizacji i przebudowy dróg gminnych według poniższej tabeli:

L.p.	Opis przebiegu drogi/ulicy	Nr drogi	Dł. Drogi
1.	Antonin: droga woj. nr 552 - Górowychy droga pow. nr 3215G	248037G	2,230 km
2.	Antonin: droga woj. nr 552 - Osada na kolonii droga gm. nr 248039G	248038G	2,640 km
3.	Antonin: droga woj. nr 522 - do wybudowania	248046G	1,320 km
4.	Gdakowo: droga pow. nr 3143G - Gonty droga gm. nr 248036G	248035G	4,300 km
5.	Gdakowo :droga pow. nr 3143G - Kamienna droga woj. nr 522	248045G	1,035 km
6.	Gdakowo: droga pow. nr 3206G - Orkusz droga pow. nr 3143G	248032G	3,075 km
7.	Gdakowo: droga pow. nr 3143G - Sypanica droga pow. nr 3206G	248033G	3,570 km
8.	Gilwa: droga pow. nr 3223G - Zagaje	248020G	2,275 km
9.	Gilwa: od drogi pow. nr 3223G do wybudowań (kierunek południe)	248021G	0,930 km
10.	Gilwa: od drogi pow. nr 3223G do wybudowań (kierunek północ)	248022G	1,100 km
11.	Jakubowo: droga pow. nr 3145G - Obrzynowo droga pow. nr 3145G	248002G	4,070 km
12.	Jakubowo kolonia droga pow. nr 3145G - droga gminna nr 248002G	248003G	1,120 km
13.	Jakubowo kolonia droga pow. nr 3145G - wybudowana na kolonii	248001G	0,695 km
14.	Julianowo: droga pow. nr 3206G - Szramowo	248025G	3,575 km
15.	Julianowo: droga pow. nr 3206G - do wybudowania	248024G	1,355 km
16.	Julianowo: droga pow. nr 3215G - do wybudowania	248041G	0,580 km
17.	Julianowo: droga woj. nr 520 - do wybudowania	248044G	0,800 km
18.	Julianowo - Halinowo: Od drogi pow. nr 3322G do wybudowań w m. Halinowo	248010G	1,075 km
19.	Julianowo kolonia: od drogi woj. nr 520 do wybudowań (wschód)	248008G	0,440 km
20.	Julianowo kolonia: od drogi woj. nr 520 do wybudowań (zachód)	248009G	0,500 km
21.	Julianowo: od drogi woj. nr 521 do Julianowa kolonia	248011G	0,475 km
22.	Kamienna droga woj. nr 522 - Rodowo droga pow. nr. 3143G	248040G	1,190 km
23.	Kołodzieje: droga gm. nr 248018G - droga woj. nr. 522	248019G	0,665 km
24.	Kołodzieje: droga pow. nr 3223G - droga gm. nr 248047G - droga gm. nr 248017G - droga woj. nr 522	248018G	3,065 km
25.	Kołodzieje: droga woj. nr 522 - droga pow. nr 3223G	248023G	2,180 km
26.	Laskowice: droga gm. nr 248027G - Sypanica droga pow. nr 3206G	248030G	1,545 km
27.	Laskowice - granica gminy (kierunek Laskowicki Trakt)	248028G	1,280 km
28.	Laskowice - Orkusz droga pow. nr 3206G	248029G	2,690 km
29.	Obrzynowo: droga pow. nr 3211G - Stankowo droga woj. nr 521	248012G	3,390 km
30.	Obrzynowo: droga woj. nr 520 - granica gminy	248048G	2,170 km
31.	Obrzynowo: droga woj. nr 520 - droga gm. nr 248002G	248049G	0,590 km

32.	Obrzynowo: droga woj. nr 522 - do wybudowania	248042G	0,985 km
33.	Obrzynowo kolonia: od drogi pow. nr 3211G do drogi woj. nr 520 (na granicy gminy)	248005G	2,430 km
34.	Obrzynowo kolonia: od drogi pow. nr 3145G do drogi woj. nr 520 (str. południowa)	248007G	3,140 km
35.	Obrzynowo kolonia: od drogi pow. nr 3145G do drogi woj. nr 520 (str. północna)	248006G	1,900 km
36.	Obrzynowo kolonia: od drogi woj. nr 520 do drogi pow. nr 3211G	248004G	1,585 km
37.	Obrzynowo (we wsi): droga woj. nr 520 - droga pow. nr 3211G	248050G	0,810 km
38.	Od granicy gminy - droga gm. nr 248018G - Trumiejki droga woj. nr 522	248017G	1,615 km
39.	Pilichowo droga gm. nr 248018G - droga woj. nr 522 - Pólko droga pow. nr 3223G	248016G	2,870 km
40.	Prabuty droga pow. nr 3314G - m. Grażymowo	248014G	2,070 km
41.	Prabuty ul. Kuracyjna (droga gm. nr 284080G) - m. Stary Kamień	248015G	1,150 km
42.	Rodowo droga pow. nr 3143G - Górowychy Małe droga pow. nr. 3215G	248039G	3,085 km
43.	Stankowo: droga woj. nr 521 - m. Pałatyki	248013G	2,500 km
44.	Sypanica :droga gm. nr 248033G- do wybudowania	248043G	1,675 km
45.	Sypanica: droga gm. nr 3206G - Gonty	248036G	2,700 km
46.	Sypanica: droga pow. nr 3206G - droga gm. nr 248030G	248031G	2,025 km
47.	Sypanica kolonia: od drogi pow. nr 3206G do wybudowań	248034G	1,140 km
48.	Szramowo-Laskowice	248027G	3,600 km
49.	Szramowo: od m. Szramowo do wybudowań	248026G	1,330 km
50.	Trumiejki: droga woj . nr. 522 - granica gminy (kierunek Międzylesie)	248047G	0,920 km

1.2.3. Zaopatrzenie terenów wiejskich w energię elektryczną, gaz i ciepło

- Opracowanie założeń do planu energetycznego gminy (energia, gaz, ciepło)
- Wspieranie działań zmierzających do zmiany źródeł energii na niekonwencjonalne (ekologiczne)

Cel operacyjny 1.3.

Rozwój turystyki – Ekorozwój

Kierunki działania:

1.3.1. Wykorzystanie istniejących zasobów przyrodniczych, sprzyjających rozwojowi turystyki

- Lepsze wykorzystanie terenów leśnych i zbiorników wodnych dla rozwoju turystyki i agroturystyki
- Opracowanie strategii i projektów realizacyjnych rozwoju turystyki w gminie
- Opracowanie miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego terenów wokół jezior i innych terenów atrakcyjnych turystycznie
- Budowa infrastruktury terenów rekreacyjnych w obszarach predestynowanych do rozwoju turystyki
- Promocja walorów turystycznych i współdziałanie z innymi organizacjami
- Wspieranie rozwoju sieci szlaków turystycznych w gminie

1.3.2. Poprawa estetyki gminy

- Likwidacja dzikich wysypisk śmieci
- Rewaloryzacja terenów zielonych
- Poprawa estetyki obiektów komunalnych i terenów zielonych

Cel strategiczny 2. AKTYWNI MIESZKAŃCY

Cele operacyjne

2.1. Rozwój samorządności

2.2. Zwiększenie bezpieczeństwa publicznego

2.3. Poprawa warunków życia mieszkańców gminy

2.4. Edukacja, kultura, sport i rekreacja

Cel operacyjny 2.1.

Rozwój samorządności

Kierunki działania:

2.1.1. Budowanie tożsamości lokalnej

- Wydawanie publikacji dotyczących Miasta i Gminy Prabuty, w tym ich wersji elektronicznych
- Opracowanie planu rehabilitacji historycznego centrum miasta
- Uwzględnianie promocji wewnętrznej i zewnętrznej w programie promocji gminy
- Wspieranie realizacji projektów kulturalnych i edukacyjnych o tematyce lokalnej i regionalnej

2.1.2. Promowanie idei samorządności

- Informowanie mieszkańców gminy o podejmowanych przez samorząd przedsięwzięciach przy wykorzystaniu dostępnych środków komunikacji
- Stworzenie Rady Młodych i Rady Seniorów
- Wspieranie organizacji pozarządowych w realizacji zadań publicznych
- Rozwijanie modelu konsultacji społecznych

Cel operacyjny 2.2.

Zwiększenie bezpieczeństwa publicznego

Kierunki działania:

2.2.1. Opracowanie i realizacja programów zapobiegających rozwojowi patologii społecznych

- Realizacja programów profilaktycznych z zakresu uzależnień alkoholowych, narkotykowych i innych zagrożeń społecznych, przeciwdziałania agresji słownej i internetowej
- Objęcie programami wsparcia osób uzależnionych i ich rodzin
- Realizacja programów edukacyjnych skierowanych do uczniów i nauczycieli o tematyce profilaktycznej

2.2.2. Zmniejszenie wskaźnika przestępczości kryminalnej

- Zwiększenie obsady etatowej komisariatu policji w Prabutach
- Wnioskowanie o prewencje piesze i rowerowe na terenie Prabut
- Dofinansowanie zakupu sprzętu dla komisariatu policji
- Zwiększenie liczby kamer miejskich

2.2.3. Prewencja ogólna

- Współdziałanie w programach mających na celu podniesienie bezpieczeństwa mieszkańców, Bezpieczny Trójkąt, Dzielnicowy itp.
- Podnoszenie kompetencji obywatelskich młodych mieszkańców gminy

2.2.4. Tworzenie prawa lokalnego w kwestii bezpieczeństwa

- Podejmowanie uchwał lokalnych z zakresu bezpieczeństwa i porządku publicznego

2.2.5. Zagospodarowanie czasu wolnego dzieci i młodzieży

- Wzbogacenie oferty zajęć w świetlicach wiejskich
- Wspieranie rozwoju organizacji pozarządowych zajmujących się sportem, rekreacją i działalnością kulturalną wśród dzieci i młodzieży

2.2.6. Doskonalenie systemu ratowniczego

- Podnoszenie jakości bazy lokalowej OSP
- Zakup niezbędnego wyposażenia ratowniczego dla Ochotniczych Straży Pożarnych
- Szkolenie członków OSP, w tym młodzieży
- Współpraca z WOPR
- Systemy wsparcia dla ratowników wodnych
- Integrowanie i wspieranie działających na terenie gminy służb ratowniczych (policja, straż pożarna, służba zdrowia) oraz doskonalenie gminnego systemu reagowania kryzysowego
- Wspieranie inicjatyw społecznych dotyczących bezpieczeństwa narodowego i ładu

Cel operacyjny 2.3.

Poprawa warunków życia mieszkańców gminy

Kierunki działania:

2.3.1. Wspieranie działań mających na celu poprawę jakości świadczonych usług

- Działania służące podnoszeniu poziomu usług zdrowotnych
- Podniesienie jakości usług w instytucjach publicznych

- Rozwój usług pomocy społecznej uwzględniających zmiany demograficzne i starzenie się społeczeństwa

2.3.2. Profilaktyka zdrowotna

- Wspieranie i promocja badań profilaktycznych
- Promocja, kształtowanie i pobudzanie świadomości społecznej w zakresie zdrowia
- Poprawa dostępności do usług medycznych

2.3.3. Poprawa warunków mieszkaniowych

- Podjęcie działań w zakresie wspierania rozwoju różnych form budownictwa mieszkaniowego na terenie gminy

2.3.4. Stała współpraca z Powiatowym Biurem Pracy

- Analiza rynku pracy i podejmowanie działań zmierzających do ograniczania bezrobocia

Cel operacyjny 2.4.

Edukacja, kultura, sport i rekreacja

Kierunki działania:

2.4.1. Poprawa warunków edukacji dzieci i młodzieży

- Wewnętrzna modernizacja obiektów szkolnych
- Modernizacja przyszkolnych obiektów sportowych
- Doposażanie szkół w nowoczesne środki dydaktyczne
- Wspieranie realizacji projektów edukacyjnych podnoszących jakość nauczania
- Realizacja programu stypendialnego dla najlepszych absolwentów gimnazjów i szkół ponadgimnazjalnych

2.4.2. Kultura

- Zwiększenie oferty kulturalnej gminy
- Wspieranie mieszkańców w korzystaniu z oferty kulturalnej dostępnej poza gminą Prabuty
- Rozbudowa i modernizacja infrastruktury kultury, w tym Biblioteki Miejsko Gminnej i Prabuckiego Centrum Kultury i Sportu

2.4.3. Sport i rekreacja

- Opracowanie oferty usług rekreacyjnych i sportowych na terenie gminy

- Wspieranie rozwoju usług rekreacyjnych i turystyki weekendowej w gminie Prabuty
- Upowszechnianie i rozwijanie rekreacji fizycznej i sportu oraz innych form aktywnego wypoczynku na terenie gminy
- Promocja usług turystycznych oferowanych przez gminę, podmioty gospodarcze i organizacje
- Wspieranie różnych form aktywności seniorów
- Realizacja programu stypendialnego dla najlepszych sportowców amatorów

2.4.4. Budowa infrastruktury terenów rekreacyjnych

- Budowa ścieżek rowerowych na terenie gminy
- Budowa siłowni na świeżym powietrzu
- Rewitalizacja Parku Miejskiego
- Modernizacja Stadionu Pogoni
- Budowa boiska sportowego przy Gimnazjum w Prabutach
- Budowa placów zabaw dla dzieci na terenie gminy

Cel strategiczny 3. ATRAKCYJNA PRZESTRZEŃ

Cele operacyjne

3.1. Ochrona i aktywne kształtowanie środowiska

3.2. Wysoki poziom infrastruktury technicznej

Cel operacyjny 3.1.

Ochrona i aktywne kształtowanie środowiska

Kierunki działania:

3.1.1. Poprawa jakości ochrony środowiska na terenie gminy

- Wspieranie i edukacja mieszkańców w temacie nowych technologii grzewczych oraz niskiej emisji spalin
- Podnoszenie skuteczności selektywnej zbiórki odpadów na terenie Gminy Prabuty

3.1.2. Podnoszenie świadomości ekologicznej mieszkańców

- Tworzenie programów edukacji ekologicznej dzieci i młodzieży
- Promocja wykorzystania odnawialnych źródeł energii

3.1.3. Rozwój alternatywnych, odnawialnych i ekologicznych źródeł energii

Cel operacyjny 3.2.

Wysoki poziom infrastruktury technicznej

Kierunki działania:

3.2.1. Rozbudowa sieci wodociągowej

- Budowa i modernizacja sieci wodociągowej na terenie miasta
- Likwidacja wieży ciśnień w Prabutach

3.2.2. Modernizacja oczyszczalni ścieków wraz z rozbudową sieci kanalizacyjnej

- Opracowanie projektu i rozbudowa oczyszczalni ścieków w Prabutach
- Budowa rezerwowych zbiorników retencyjnych SUW Prabuty
- Wymiana przepompowni ul. Łąkowa
- Budowa kolektora zrzutu ścieków oczyszczonych do rzeki Liwy
- Rozbudowa sieci kanalizacyjnej w mieście, w tym:
 - Osiedle Klimuszki
 - ul. Leśna wraz z przepompownią
 - ul. Kisielicka, Kuracyjna, Rolnicza
- Rozdzielenie sieci kanalizacji sanitarnej i deszczowej na terenie miasta Prabuty
- Fundusz dofinansowań do budowy oczyszczalni ścieków i szamb na terenie wiejskim

3.2.3. Modernizacja sieci ciepłowniczej

- Projekt i przebudowa sieci ciepłowniczej w mieście
- Opracowanie i aktualizacja założeń do planu zaopatrzenia miasta w ciepło, energię i gaz
- Termomodernizacja budynków

3.2.4. Działania na rzecz rozwoju sieci gazowej

- Stworzenie funduszu dofinansowań do wymiany źródeł ciepła

3.2.5. Działania na rzecz rozwoju sieci energetycznej

- Modernizacja oświetlenia ulicznego z zastosowaniem nowych technologii opartych o diody LED

3.2.6. Modernizacja dróg

- Opracowanie harmonogramu budowy i modernizacji dróg i ulic oraz ścieżek rowerowych
- Budowa i modernizacja dróg i ulic wraz z kanalizacją deszczową
- Działania na rzecz budowy obwodnicy południowej Prabut